

CULTUUR VAN GOGHHUIS IN ZUNDERT

'Tja, ik ben

Ze spendeerde jaren aan onderzoek en duizenden euro's om haar boek over de jongensjaren van Vincent van Gogh te kunnen uitgeven. Maar uitgerekend in het Zundertse Van GoghHuis is het werk van Marleen van Aert niet te koop. „Da's toch raar!”

John Bas
Zundert

En het was zo mooi, de presentatie van haar boek. Nota bene in het protestantse kerkje waar dominee Theodoor van Gogh, de vader van, ooit predikte. De Zundertse burgemeester Joyce Vermue sprak lovende woorden aan het adres van Marleen van Aert-Francken. Belofte zelfs dat zij overal in Brabant reclame zou gaan maken voor *Vincent van Gogh, herinneringen aan zijn jongensjaren*.

Twee maanden later staan in de huiskamer van de 57-jarige Marleen nog flink wat dozen onverkochte exemplaren. Van de tweeduizend stuks die zij in eigen beheer heeft uitgegeven, zijn er inmiddels 360 verkocht. De meeste heeft de Wernhoutse zelf voor 39,95 euro aan de man gebracht. Bij Bruna, in het hart van Zundert, gingen inmiddels ettelijke dozen de winkeldeur uit.

'Mooi, maar...'

Een paar honderd meter verderop, in het Vincent van GoghHuis op de geboortegrond van de beroemde schilder, is haar persoonlijke levenswerk echter niet te koop. Ondanks aandringen van de schrijver zelf. „Herhaalde malen gevraagd, maar de directeur (Ron Dirven, red.) vindt dat geen goed idee. Hij zei dat het een mooi boek is, maar hij wil het gewoon niet verkopen. Waarom niet? Geen idee, hij zegt het mij niet.”

Thuis in haar Wernhoutse boerderijwoning wrijft Marleen - van oorsprong Vlaams, uit Kalmthout

- over de hardcover van de 176 pagina's en vraagt het zich nogmaals hardop af: „Waarom niet? Ik heb vermoedens. Ik ben geen professionele kunstenaar of historicus, slechts een amateur. Wat moeten ze daarmee?”

'Klopt niet met de feiten'

Aan de Markt, in het Vincent van GoghHuis dat tevens dienstdoet als VVV-informatiepunt, wordt van alles verkocht in relatie tot Zunderts bekendste zoon. Boeken, reproducties, broodtrommels, stropdassen en sokken met prints van zonnebloemen en heldere sterrennachten. Sinds vijftien jaar is Ron Dirven (61) er werkzaam, als directeur en conservator.

Als hem wordt gevraagd waarom het Vincent-boek van Van Aert niet in de winkel ligt, vindt Dirven dat 'lastig'. Het is juist dat hij de auteur heeft gecompimenteerd, zegt hij, maar hij staat achter zijn keuze om het niet te koop te leggen. Een keuze die volgens haar wordt ondersteund door de conservatoren van andere Brabantse Van Gogh-musea.

„Met respect, maar wat mevrouw schrijft, klopt niet met de feiten. Het is geschreven vanuit haar persoonlijke beleving en in die zin geen goed boek. De boeken die wij verkopen gaan over het erfgoed van Van Gogh en vertellen het juiste verhaal. Het moet wel hout snijden, het moet kloppen.”

Voetspoor Vincent

Marleen van Aert-Francken schrijft in haar *Vincent van Gogh, herinneringen aan zijn jongensjaren* over de ontdekkingen die zij in zijn geboortestreek deed. Wat Van

WEIGERT BOEK VAN MARLEEN VAN AERT OVERJONGENSJAREN VAN VINCENT VAN GOGH TE VERKOPEN

eigenlijk maar 'n amateur'

▲ Marleen van Aert-Francken.
FOTO: JOYCE VAN BELKOM/PROFOS

Ik ben slechts een amateur; wat moeten ze daarmee?

- Marleen van Aert-Francken, schrijver

Gogh (1853) zag en schetste. Om in de ogen van de auteur later 'bewust of onbewust' als details te gebruiken in zijn beroemde brieven aan broer Theo of in werken die hij op volkomen andere plaatsen maakte.

Een lantaarnpaal of een boom, zicht op een kerkje of herinneringen aan een tuin of een specifiek landschap. Elementen uit Zundert of van de Kalmthoutse Heide die Van Gogh moet hebben onthouden en terug liet komen als hij te-

kende of schilderde in Den Haag of Nuënen, de Belgische Borinage of impressionistisch bolwerk Auvers-sur-Oise, nabij Parijs.

Wat in 2017 begon met haar intensieve zoektocht naar wat er nog uit zijn eerste 25 levensjaren in Zundert en omgeving te zien was, werd een reis in Vincents voetspoor die Marleen voerde door binnen- en buitenland. Gaandeweg bekeek ze alles wat hij schreef en schilderde met een andere blik. „Dat wat zijn jongensjaren had-

den gezien en later terugkwam. Waarmee hij in feite ook de historie schilderde van het Zundert vóór 1878 toen hij er vermoedelijk voor het laatst is geweest.”

De Wernhoutse, van origine verpleegkundige en later beland in de alternatieve geneeswijzen, schat dat ze in de voorbije jaren 'enkele tienduizenden euro's' heeft geïnvesteerd in haar kunstwerk. Onder meer aan al die reizen, bezoeken aan musea, naslagwerken en boeken over de be-

roemde schilder en zijn nalatenschap, maar denk ook aan beeldrechten voor het gebruik van talloze afbeeldingen in haar boek.

„Het was en is mijn droom, ik móest dit doen, of we nu uit de kosten komen of niet.”

Dat haar werk in het Vincent VanGoghHuis niet de erkenning krijgt die zij hoopte te krijgen, vindt zij droevig. „Maar ik wil er geen strijd van maken, het zij zo. Ik ben dus maar een amateur... Dat was Van Gogh in oorsprong ook...”